

Sadržaj

Riječ redakcije 17

OKRUGLI STOL

ILJAS HADŽIBEGOVIĆ – ČOVJEK, NAUČNIK, PEDAGOG

Salih Fočo, <i>Obraćanje na otvaranju Okruglog stola Iljas Hadžibegović – čovjek, naučnik, pedagog</i>	23
Edin Radušić, <i>Iljas Hadžibegović – Historičar socijalne historije</i>	25
Edin Radušić, <i>Bibliografija prof. dr. Iljasa Hadžibegovića</i>	31
Dževad Juzbašić, <i>Iljas Hadžibegović i njegovo razumijevanje istorije Bosne i Hercegovine austrougarskog razdoblja</i>	41
Zijad Šehić, <i>Angažman prof. dr. Iljasa Hadžibegovića na pisanju sinteza historije Bosne i Hercegovine XIX i XX stoljeća</i>	45
Budimir Miličić, <i>Naučni lik prof. dr. Iljasa Hadžibegovića kao istoričara socijalne i političke istorije radničke klase Bosne i Hercegovine do 1919. godine</i>	53
Seka Brkljača, <i>Iljas Hadžibegović i istorija gradova u Bosni i Hercegovini</i>	65
Amila Kasumović, <i>Ritam doseljavanja i socijalna struktura doseljenika u Bosni i Hercegovini prema radovima prof. dr. Iljasa Hadžibegovića</i>	71
Hana Younis, <i>Nijemi svjedoci postojanja – Privatna zbirka prof. dr. Iljasa Hadžibegovića</i>	75
Husnija Kamberović, <i>Iljas Hadžibegović kao direktor Instituta za istoriju (1987-1990)</i>	81
Ibrahim Karabegović, <i>Kratak osvrt na višegodišnje druženje i naučnu saradnju sa rahmetli Iljasom Hadžibegovićem</i>	87
Vera Katz, <i>Prof. dr. Iljas Hadžibegović – Učitelj i prijatelj</i>	91
Ladislav Hladký, <i>Nekoliko sjećanja češkog povjesničara na profesora Iljasa Hadžibegovića</i>	95
Aydin Babuna, <i>Professor Hadžibegović and I</i>	101
Amir Duranović, <i>Iljas Hadžibegović – profesor</i>	103

OKRUGLI STOL

NASTAVA HISTORIJE U ŠKOLAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Zijad Šehić, <i>Nastava historije u osnovnoj školi, gimnaziji, srednjoj stručnoj školi i na fakultetu</i>	109
Bojana Dujković-Blagojević, <i>Nastava istorije u Bosni i Hercegovini sa aspekta problema stručnog usavršavanja nastavnika</i>	115
Milija Marjanović, <i>Nastava historije u školama u Republici Srpskoj</i>	123
Bahrudin Beširević, <i>Nastava historije u Unsko-sanskom kantonu – stanje, problemi, prijedlozi</i>	129
Arifa Isaković, <i>Utjecaj reforme osnovnog obrazovanja na položaj nastave historije u osnovnim školama</i>	133
Aida Kovačević, <i>Uloga historije u odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini</i>	139
Amna Sefo, <i>Nastava historije po EU-VET 3 projektu</i>	151
Samojko Cvijanović, <i>Udžbenici istorije u srednjim školama</i>	155
Haris Duraković, <i>Nastava historije u gimnaziji</i>	161
Samir Hajrulahović, <i>Položaj nastave historije u gimnazijama Kantona Sarajevo</i>	165
Senada Jusić, <i>Nastava historije u srednjim stručnim školama</i>	169
Vesna Mušeta-Asčerić, <i>Nastava historije na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu</i>	173
<i>Prijedlozi za podizanje kvaliteta nastave historije u školama u Federaciji Bosne i Hercegovine</i>	177

ČLANCI I RASPRAVE

Esad Kurtović, <i>Iz historije odgoja i obrazovanja u Dubrovniku i dubrovačkom zaleđu (Učenje dobrih običaja, manira i pismenosti)</i>	185
Marjan Drmač, <i>Veliki knez bosanski Radoje i dilema oko njegovog stećka</i>	195
Zijad Halilović, <i>Nekropolja sa stećcima na lokalitetu Mramorje u zaseoku Raonići, Kaoštice, Višegrad</i>	211
Emir O. Filipović, <i>Boravak bosanskog kralja Tvrtka II Tvrtkovića u Beču tokom 1435. godine</i>	229
Mirza Hasan Ćeman, <i>O jednom mezaru u Ferhad-begovoj džamiji u Tešnju</i>	247

Haris Dervišević, <i>Kaligrafija Gazi Husrev-begove džamije u Sarajevu (1885-2002)</i>	269
Aleksandar Šarac, <i>Bosna i Hercegovina u turističkim vodičima na njemačkom jeziku od 1878. do 1918. godine</i>	285
Asja Mandić, <i>Otto Wagner's Role as a Professor in the History of Modern Architecture</i>	301
Mirza Hasan Ćeman, <i>Projekt zgrade Muslimanske trgovачke i poljodjelske banke u Tešnju arhitekte Josipa Vanača</i>	333
Amir Duranović, <i>Gračanica 1966. godine: Odjeci IV sjednice Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije</i>	357
Zijad Šehić, <i>Republika Bosna i Hercegovina i međunarodna diplomatija 1993. godine</i>	369

PRIKAZI, RECENZIJE I OSVRTI

Senaid Bolić, <i>Salmedin Mesihović, Antiqui Homines Bosnae, Filozofski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2011, 681 str.</i>	419
Mahir Hrnjić, <i>Todd L. VanPool and Robert D. Leonard, Quantitative Analysis in Archaeology, Wiley-Blackwell, Oxford, 2011, 350 str.</i>	420
Midhat Dizdarević, Vesna Bikić, <i>Vizantijski nakit u Srbiji, modeli i nasleđe, Arheološki institut Beograd, Posebna izdanja 48, Beograd, 2010, 207 str.</i>	422
Dženan Dautović, <i>Irena Benyovsky Latin, Srednjovjekovni Trogir: prostor i društvo, Hrvatski institut za povijest, Biblioteka hrvatska povijesnica, Monografije i studije III/44, Zagreb, 2009, 297 str.</i>	426
Narcisa Semić, <i>Десанка Ковачевић-Којић, Градски живот у Србији и Босни (XIV-XV вијек), Историјски институт, Studia Historica Collecta, Београд, 2007, 494 str.</i>	429
Dženan Dautović, <i>Десанка Ковачевић-Којић, Средњовјековна Сребреница XIV-XV вијек, Српска академија наука и уметности, Посебна издања, Књ. DCLXXVIII, Одељење историјских наука, Књ. 29, Београд, 2010, 312 str.</i>	431
Vesna Mušeta-Aščerić, <i>Есад Куртовић, Из хисторије банкарства Босне и Дубровника у средњем вијеку (Улагanje новца на добит), Историјски институт, Посебна издања, књ. 59, Београд, 2010, 173 str.</i>	435

- Emir O. Filipović, *Emperor Sigismund and the Orthodox World*, (Hrsg. Ekaterini Mitsiou – Mihailo Popović – Johannes Preiser-Kapeller – Alexandru Simon), Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historische Klasse, Denkschriften, Bd. 410, Veröffentlichungen zur Byzanzforschung, Bd. XXIV, Wien, 2010, 158 str. 437
- Enes Dedić, Dubravko Lovrenović, *Stećci: bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka*, Rabic, Sarajevo, 2009, 312 str. 440
- Tijana Križanović, Enver Imamović, *Sarajevska Hagada*, ART7, Sarajevo, 2009, 143 str. 443
- Nedžad Murić, Behija Zlatar, *Gazi Husrev-beg, Orientalni institut u Sarajevu, Posebna izdanja*, XXXII, Sarajevo, 2010, 236 str. 446
- Nedžad Novalić, Halid Kadrić, *Dugo svitanje, Šabinpašić*, Sarajevo, 2010, 4 toma, 612, 600, 606, 607 str. 449
- Mirza Džananović, Vera Katz, *Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945-1953*, Institut za istoriju, Sarajevo, 2011, 431 str. 453
- Dženita Sarač-Rujanac, *Mitja Velikonja, Titostalgija*, Biblioteka XX vek, Beograd, 2010, 182 str. 455
- Nedžad Novalić, *Историјски часопис*, књ. LVIII (2009), Историјски институт, Београд 2009, 323 str. 458
- Sejfudin Isaković, *Historijska traganja*, br. 5, Institut za istoriju, Sarajevo, 2010, 278 str. 462
- Slaven Tadić, *Povijesni prilozi*, br. 40, god. 30, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2011, 256 str. 466
- Semir Hambo, *Грађа о прошlosti Босне 4*, Академија наука и умјетности Републике Српске, Одјељење друштвених наука, Бања Лука, 2011, 175 str. 468
- Ivan Botica, *Medunarodni znanstveni skup "Stjepan Tomašević (1461.-1463.) – Slom srednjovjekovnog Bosanskog Kraljevstva"*, Jajce, 11-12. studenog 2011. godine 471

AKTIVNOSTI ODSJEKA ZA HISTORIJU

- Obilježavanje 60. obljetnice Odsjeka za historiju* 481
- Emir O. Filipović, *Izvještaj o radu Društva za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije* 487
- Amir Duranović, *Dijalog četvrtkom u devetnaest* 493

Amir Duranović – Dževad Juzbašić – Husnija Kamberović – Zijad Šehić – Amila Kasumović, <i>Promocija zbornika radova sa međunarodne konferencije “Bosna i Hercegovina u okviru Austro-Ugarske 1878-1918.”</i>	499

IN MEMORIAM

Pejo Čošković, <i>In memoriam Sima Ćirković</i>	518
Amila Kasumović, <i>In memoriam Ibrahim Karabegović</i>	523
Esad Kurtović, <i>In memoriam Bogumil Hrabak</i>	525

Diplomirani studenti Prvog (trogodišnjeg) i Drugog (petogodišnjeg) ciklusa po bolonjskom sistemu školovanja na Odsjeku za historiju, Katedri Historija umjetnosti i Katedri Arheologija (2008-2011)	527
Spisak suradnika	537
Upute autorima za oblikovanje priloga	539

Contents

A word from the Editor	17

ROUND TABLE:

ILJAS HADŽIBEGOVIĆ – MAN, SCHOLAR, EDUCATOR

Salih Fočo, <i>Opening address at the Round table: Iljas Hadžibegović – man, scholar, educator</i>	23
Edin Radušić, <i>Iljas Hadžibegović – A historian of social history</i>	25
Edin Radušić, <i>Bibliography of prof. dr. Iljas Hadžibegović</i>	31
Dževad Juzbašić, <i>Iljas Hadžibegović and his understanding of the history of Bosnia and Herzegovina during the Austro-Hungarian period</i>	41
Zijad Šehić, <i>Prof. dr. Iljas Hadžibegović's work on writing syntheses of history of Bosnia and Herzegovina during the 19th and 20th centuries</i>	45
Budimir Miličić, <i>The scholarly profile of prof. dr. Iljas Hadžibegović as a historian of social and political history of the working class in Bosnia and Herzegovina until 1919</i>	53
Seka Brklača, <i>Iljas Hadžibegović and the history of towns in Bosnia and Herzegovina</i>	65
Amila Kasumović, <i>Rhythm of colonisation and the social structure of colonists in Bosnia and Herzegovina according to the works of prof. dr. Iljas Hadžibegović</i>	71
Hana Younis, <i>Numb witnesses of existence – The private collection of prof. dr. Iljas Hadžibegović</i>	75
Husnija Kamberović, <i>Iljas Hadžibegović as the director of the Institute for history (1987-1990)</i>	81
Ibrahim Karabegović, <i>A short review of the long friendship and scholarly cooperation with the late Iljas Hadžibegović</i>	87
Vera Katz, <i>Prof. dr. Iljas Hadžibegović – A teacher and a friend</i>	91
Ladislav Hladký, <i>A few memories of a Czech historian about professor Iljas Hadžibegović</i>	95
Aydın Babuna, <i>Professor Hadžibegović and I</i>	101
Amir Duranović, <i>Iljas Hadžibegović – professor</i>	103

ROUND TABLE:
THE TEACHING OF HISTORY IN THE SCHOOLS OF
BOSNIA AND HERZEGOVINA

Zijad Šehić, <i>Teaching of history in primary schools, gymnasiums, secondary schools and universities</i>	109
Bojana Dujković-Blagojević, <i>Teaching of history in Bosnia and Herzegovina from the aspect of the problem of professional specialization of teachers</i>	115
Милија Марјановић, <i>Teaching of history in the schools of Republic of Srpska</i>	123
Bahrudin Beširević, <i>The teaching of history in the Una-Sana canton – Condition, problems, suggestions</i>	129
Arifa Isaković, <i>The influence of the reform of primary education on the position of history teaching in primary schools</i>	133
Aida Kovačević, <i>The role of history in education in Bosnia and Herzegovina</i>	139
Amna Sefo, <i>Teaching of history according to the EU-VET 3 project</i>	151
Samojko Cvijanović, <i>History textbooks in secondary schools</i>	155
Haris Duraković, <i>Teaching of history in gymnasiums</i>	161
Samir Hajrulahović, <i>The condition of history teaching in the gymnasiums of the Sarajevo canton</i>	165
Senada Jusić, <i>Teaching of history in secondary schools</i>	169
Vesna Mušeta-Aščerić, <i>Teaching of history at the History Department of the Faculty of Philosophy in Sarajevo</i>	173
<i>Suggestions for the improvement of history teaching in the schools of the Federation of Bosnia and Herzegovina</i>	177

ARTICLES AND TREATISES

Esad Kurtović, <i>From the history of upbringing and education in Dubrovnik and its hinterland (The acquiring of good customs, manners and literacy)</i>	185
Marjan Drmač, <i>The Grand Count of Bosnia Radoje and the dilemma about his tombstone</i>	195
Zijad Halilović, <i>The medieval tombstone necropolis on the site Mramoje in the village Raonići, in Kaoštice, Višegrad</i>	211
Emir O. Filipović, <i>About the stay of the Bosnian King Tvrtko II in Vienna during 1435</i>	229

Mirza Hasan Ćeman, <i>About a Grave in Ferhad-bey's mosque in Tešanj</i>	247
Haris Dervišević, <i>The calligraphy of Gazi Husrev-bey's mosque in Sarajevo (1885-2002)</i>	269
Aleksandar Šarac, <i>Bosnia and Herzegovina in German tourist guidebooks from 1878 until 1918</i>	285
Asja Mandić, <i>Otto Wagner's Role as a Professor in the History of Modern Architecture</i>	301
Mirza Hasan Ćeman, <i>The project for the building of the Muslim merchant and agricultural bank in Tešanj by architect Josip Vancăš</i>	333
Amir Duranović, <i>Gračanica in 1966: The repercussions of the 4th meeting of the Central committee of the League of Communists of Yugoslavia</i>	357
Zijad Šehić, <i>Republic of Bosnia and Herzegovina and international diplomacy in 1993</i>	369

BOOK REVIEWS AND RECENSIONS

Senaid Bolić, <i>Salmedin Mesihović, Antiqui Homines Bosnae, Filozofski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2011, 681 str.</i>	419
Mahir Hrnjić, <i>Todd L. VanPool and Robert D. Leonard, Quantitative Analysis in Archaeology, Wiley-Blackwell, Oxford, 2011, 350 str.</i>	420
Midhat Dizdarević, <i>Vesna Bikić, Vizantijski nakit u Srbiji, modeli i nasleđe, Arheološki institut Beograd, Posebna izdanja 48, Beograd, 2010, 207 str.</i>	422
Dženan Dautović, <i>Irena Benyovský Latin, Srednjovjekovni Trogir: prostor i društvo, Hrvatski institut za povijest, Biblioteka hrvatska povijesnica, Monografije i studije III/44, Zagreb, 2009, 297 str.</i>	426
Narcisa Semić, <i>Десанка Ковачевић-Којић, Градски живот у Србији и Босни (XIV-XV вијек), Историјски институт, Studia Historica Collecta, Београд, 2007, 494 str.</i>	429
Dženan Dautović, <i>Десанка Ковачевић-Којић, Средњовјековна Сребреница XIV-XV вијек, Српска академија наука и уметност, Посебна издања, Књ. DCLXXVIII, Одјељење историјских наука, Књ. 29, Београд, 2010, 312 str.</i>	431
Vesna Mušeta-Aščerić, <i>Есад Куртковић, Из историје банкарства Босне и Дубровника у средњем вијеку (Улагање новца на добит), Историјски институт, Посебна издања, књ. 59, Београд, 2010, 173 str.</i>	436

Emir O. Filipović, <i>Emperor Sigismund and the Orthodox World</i> , (Hrsg. Ekaterini Mitsiou – Mihailo Popović – Johannes Preiser-Kapeller – Alexandru Simon), Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historische Klasse, Denkschriften, Bd. 410, Veröffentlichungen zur Byzanzforschung, Bd. XXIV, Wien, 2010, 158 str.	437
Enes Dedić, Dubravko Lovrenović, <i>Stećci: bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka</i> , Rabic, Sarajevo, 2009, 312 str.	440
Tijana Križanović, Enver Imamović, <i>Sarajevska Hagada</i> , ART7, Sarajevo, 2009, 143 str.	443
Nedžad Murić, <i>Behija Zlatar, Gazi Husrev-beg, Orijentalni institut u Sarajevu, Posebna izdanja</i> , XXXII, Sarajevo, 2010, 236 str.	446
Nedžad Novalić, Halid Kadrić, <i>Dugo svitanje, Šahinpašić</i> , Sarajevo, 2010, 4 toma, 612, 600, 606, 607 str.	449
Mirza Džananović, Vera Katz, <i>Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945-1953</i> , Institut za istoriju, Sarajevo, 2011, 431 str.	453
Dženita Sarač-Rujanac, <i>Mitja Velikonja, Titostalgija</i> , Biblioteka XX vek, Beograd, 2010, 182 str.	455
Nedžad Novalić, <i>Историјски часопис, књ. LVIII (2009)</i> , Историјски институт, Београд 2009, 323 str.	458
Sejfudin Isaković, <i>Historijska traganja</i> , br. 5, Institut za istoriju, Sarajevo, 2010, 278 str.	462
Slaven Tadić, <i>Povijesni prilozi</i> , br. 40, god. 30, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2011, 256 str.	466
Semir Hambo, <i>Грађа о прошлости Босне 4, Академија наука и умјетности Републике Српске, Одјељење друштвених наука</i> , Бања Лука, 2011, 175 str.	468
Ivan Botica, <i>Međunarodni znanstveni skup "Stjepan Tomašević (1461.-1463.) – Slom srednjovjekovnog Bosanskog Kraljevstva"</i> , Jajce, 11-12. studenog 2011. godine	471

ACTIVITIES OF THE HISTORY DEPARTMENT

<i>Marking of the 60th Anniversary of the History Department</i>	481
Emir O. Filipović, <i>Report about the activities of the Society for the Study of Medieval Bosnian History</i>	487

Amir Duranović, <i>Dialogue on Thursdays at seven</i>	493
Amir Duranović – Dževad Juzbašić – Husnija Kamberović – Zijad Šehić – Amila Kasumović, <i>Presentation of the International conference proceedings “Bosnia and Herzegovina within Austro-Hungary 1878-1918”</i>	499

IN MEMORIAM

Pejo Čošković, <i>In memoriam Sima Ćirković</i>	518
Amila Kasumović, <i>In memoriam Ibrahim Karabegović</i>	523
Esad Kurtović, <i>In memoriam Bogumil Hrabak</i>	525

Graduate students of the First (three-year) and Second (five-year) cycle of the Bologna system of education at the History Department, the Chair for the History of art and the Chair for Archaeology (2008-2011)	527
List of contributors	537
Instructions for authors	539